

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1198/2023
17.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Градско зеленило“ Нови Сад, чији је пуномоћник Биљана Пантић Пиља, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3855/22 од 26.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 17.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3855/22 од 26.10.2022. године у преиначујућем делу одлуке о главној ствари и парничним трошковима.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 272/21 од 08.06.2022. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев тужиоца делимично усвоји. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име мање исплаћене основне зараде за период од 01.12.2017. године до 31.01.2021. године, исплати појединачне новчане износе, са затезном каматом на сваки појединачни износ као у његовом садржају. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обаже тужени да тужиоцу на име мање исплаћене основне зараде за месец децембар 2017. године исплати 4.925,13 динара са затезном каматом од 15.01.2018. године до исплате, као и на име затезне камате на досуђене износе мање исплаћене основне зараде за период од 01.01.2018. године до 31.01.2021. године почев од 15-ог и 16-ог у наредном месецу у односу на сваки месец спорног периода. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 113.172,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3855/22 од 26.10.2022. године, делимично је преиначена у усвајајућем делу првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату разлике између исплаћене и припадајуће зараде за период од 01.12.2017. године до 30.10.2021. године, преко износа досуђених ставом

првим изреке првостепене пресуде, са каматом и одбијен захтев за накнаду трошкова поступка преко износа од 42.348,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док су у преосталом делу жалбе парничних странака одбијене и првостепена пресуда у том делу потврђена. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 37.384,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде правила поступка.

Тужени је доставио одговор на ревизију, у коме је поставио захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12) ЗПП на коју се ревизијом указује, по члану 407. став 1. ЗПП, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном временском периоду био запослен код туженог, корисника јавних средстава, на радном месту радника. Тужени је у складу са законском обавезом приликом израде Програма пословања планирао исплату зараде и накнаде за регрес на месечном нивоу, али почев од 2014. године реализација трошења средстава није била у складу са овим Програмом. У току 2018. и 2019. године тужени је имао већи број запослених од броја предвиђеног општим актима, док је у току 2020. године број запослених био мањи. У временском периоду од 2015. до 2019. године тужени је исплатио запосленима већи износ по основу зарада од износа одобреног Програмом пословања, из разлога што је у том периоду имао већи број запослених, а на име зарада коришћена су и средства за регрес. Регрес није исплаћиван за године за које је припадао, већ наредних година у деловима. Тужиоци захтевају исплату разлике између припадајуће и исплаћене зараде у спорном периоду.

Првостепени суд је тужиоцу досудио укупан износ од 156.729,76 динара, применом цене рада спрам планиране масе средстава и реализоване масе зарада, те утврђене разлике од 762.544,00 динара и просечне зараде од 1.794.852,00 динара за 27 више запослених у октобру 2014. године у односу на Програм пословања, што чини разлику од 2.557.396,00 динара на дан ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата.

Другостепени суд није прихватио овакав обрачун, налазећи да се не могу узети у обзир износи који су исплаћени за 27 више запослених од планираних Програмом. Сви запослени код туженог су имали право на зараду у складу са општим актима и законом, па се на утврђена права на неисплаћену разлику у висини расположивих а неисплаћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара не може додати

оно што је исплаћено прекобројним запосленима код туженог. Спрам неискоришћених средстава за октобар месец 2014. године, за спорни временски период постоји разлика зараде која није исплаћена тужиоцу у висини од 41.637,11 динара, па је другостепени суд тужбени захтев преко наведених износа одбио као неоснован.

По оцени Врховног суда, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право.

По одредбама чл. 104, 105. – 107. и 110. Закона о раду, тужиоцу припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чл. 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 15/2016 и 88/2019) је прописано да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

По Посебном колективном уговору за јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 05.01.2016. године запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду наведени материјалноправни оквир, тужиоцу је правилно другостепеном пресудом призната разлика зарада обрачуната са полазиштем на масу средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде, а која је требала бити основица за обрачун вредност радног часа и тужиоцу исплаћена зарада.

Врховни суд не прихвата наводе ревизије да је незаконитост туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако, што би се тужиоцу признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Наиме, утврђено је да су за исплату зарада у спорном периоду ненаменски коришћена и средства за регрес, као и да су право на регрес сви запослени остварили наредних година. Дакле, сви запослени, па и тужилац остварили су износе по основу зарада, који су резултат утврђеног незаконитог и ненаменског располагања средствима одобрених Програмом пословања, па је другостепени суд одлуку правилно засновао на обрачуну који за полазиште има законито запошљавање и располагање одобреним средствима.

Одлука о трошковима поступка донета је у складу са одредбама чл. 165. став 2, 153. став 2. и 154. ЗПП, имајући у виду успех странака у поступку, па су ревизијски наводи и у овом делу по оцени Врховног суда неосновани.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како трошкови на име састава одговора на ревизију судске таксе за одлуку по ревизији није трошак који је потребан, то је одбијен захтев туженог за накнаду ових трошкова ревизијског поступка, о чему је одлучено у ставу другом изреке пресуде, у складу са чланом 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**